

Pravilnik o procjeni ugroženosti u poslovanju gotovim novcem

Izvor: Službeni glasnik Republike Srpske, 29.12.2016 12:00:00

Na osnovu člana 8. stav 8, a u vezi sa članom 17. tačka 2. Zakona o mjerama sigurnosti u poslovanju gotovim novcem i drugim vrijednostima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 33/15) i člana 82. stav 2. Zakona o republičkoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16), ministar unutrašnjih poslova, 23.12.2016. godine, d o n o s i

PRAVILNIK

O PROCJENI UGROŽENOSTI U POSLOVANJU GOTOVIM

NOVCEM I DRUGIM VRIJEDNOSTIMA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se pojam "procjena ugroženosti" obveznika Zakona o mjerama sigurnosti u poslovanju gotovim novcem i drugim vrijednostima (u daljem tekstu: Zakon), uvjeti koje ispunjavaju privredna društva za dobivanje ovlaštenja za donošenje procjene ugroženosti, period izrade i karakter, te način i postupci vršenja revizije procjene ugroženosti.

Član 2.

(1) Procjena ugroženosti je poseban akt kojim se određuje stvarni nivo rizika od izvršenja krivičnih djela i ugrožavanja života i imovine lica u objektu obveznika Zakona, u ovisnosti o vanjskim i unutrašnjim faktorima ugroženosti.

(2) Procjenu ugroženosti iz stava 1. ovog člana posjeduju obveznici Zakona koji posluju gotovim novcem i drugim vrijednostima u skladu sa Zakonom.

(3) Akt o procjeni ugroženosti donosi ovlašteno privredno društvo ako ispunjava uvjete i posjeduje ovlaštenje Ministarstva unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo), u skladu sa Zakonom.

Član 3.

(1) Odobrenje za obavljanje djelatnosti, odnosno donošenje akta o procjeni ugroženosti, izdaje se privrednom društvu koje:

1) ima najmanje dva zaposlena lica, odnosno radno angažirana lica sa visokom stručnom spremom, koja imaju najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima sigurnosti, i

2) akt o procjeni ugroženosti sačinjava u skladu sa standardom BAS ISO 31000.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovog člana ne izdaje se privrednom društvu koje obavlja djelatnost osiguranja lica i imovine.

Član 4.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za donošenje akta o procjeni ugroženosti podnosi se nadležnom centru javne sigurnosti (u daljem tekstu: Centar), prema sjedištu privrednog društva.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana privredno društvo prilaže i dokaze o ispunjenosti uvjeta iz člana 3. ovog pravilnika.

(3) Centar donosi rješenje o zahtjevu iz stava 1. ovog člana, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležne organizacione jedinice Ministarstva u sjedištu.

Član 5.

(1) Procjena ugroženosti izrađuje se za period od pet godina, nakon čega se vrši revizija.

(2) Procjena ugroženosti može se osavremeniti i prije isteka perioda od pet godina, a to ovisi o bitnim promjenama nivoa rizika u objektu ili oko objekta ili šticeenog prostora, kao što su dogradnja prostorija, promjena uvjeta makrolokacije izgradnjom saobraćajnica i novih naselja, promjena broja i frekvencije lica i vozila, izgled i gustoća vegetacijskog okoliša, porast izvršenja krivičnih djela u objektu, na javnoj i drugoj površini ili četvrti, uspostava dodatnih i alternativnih mjera zaštite, te od ostalih promjena koje određuju faktore ugroženosti ili sigurnosti.

Član 6.

Reviziju procjene ugroženosti sprovodi i odobrava Ministarstvo, a postupak revizije podrazumijeva sljedeće korake:

1) utvrđivanje proteka roka važenja izrađene procjene ugroženosti od strane korisnika,

2) izvještavanje Ministarstva o proteku roka važenja procjene ugroženosti, 3) vršenje inspekcijskog nadzora od strane Ministarstva s ciljem utvrđivanja činjeničnog stanja u objektu i

4) izdavanje rješenja kojim se u skladu sa Zakonom nalaže izrada nove procjene ili potvrđivanjem postojeće procjene ugroženosti sa rokom važenja od pet godina, srazmjerno nepromijenjenom stanju sigurnosti u poslovnicu.

Član 7.

(1) Procjena ugroženosti sastoji se od:

1) formalnog zapisa, koji čini:

1. naslovno potpisni list,

2. zapis o dokumentu,

3. sadržaj,

4. popis primijenjenih propisa i normi,

5. akt o imenovanju odgovornog lica za izradu procjene ugroženosti i
6. odobrenje Ministarstva za obavljanje djelatnosti, odnosno donošenje akta o procjeni ugroženosti;

2) snimaka postojećeg stanja objekta ili javne i druge površine, koji sadrže:

1. opis lokacije,
2. osnovne karakteristike,
3. građevinske karakteristike,
4. instalacije,
5. namjena prostora i/ili prostorija,
6. radni procesi,
7. vrsta i visina vrijednosti,
8. organizacija sigurnosti,
9. stanje dokumentiranosti,
10. uočeni nedostaci i
11. kritične tačke i ugroženi prostori i prostorije;

3) analize opasnosti;

4) kvantifikacije procjene ugroženosti;

5) kategorizacije objekta ili javne i druge površine;

6) grafičkih priloga;

7) foto-dokumentacije i

8) zaključka.

(2) Formalni zapis iz tačke 1) ovog člana sadrži i rješenje o imenovanju odgovornog lica za izradu procjene ugroženosti, odobrenje Ministarstva za obavljanje djelatnosti, odnosno za donošenje akta o procjeni ugroženosti, kao i popis svih primijenjenih propisa i normi korištenih pri izradi procjene ugroženosti.

Član 8.

Naslovno potpisni list iz člana 7. tačka 1) podtačka 1. ovog pravilnika sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv i sjedište investitora,
- 2) naslov i broj tehničke dokumentacije,

3) vrstu i stepen tajnosti dokumenta,

4) ime, prezime i potpis odgovornog lica obveznika Zakona i odgovornog lica ovlaštenog privrednog društva za izradu predmetnog dokumenta i

5) datum izrade dokumenta.

Član 9.

Zapis o dokumentu iz člana 7. tačka 1) podtačka 2. ovog pravilnika sadrži:

1) podatke o broju izrađenih kopija,

2) podatke o izdavanju i prijemu kopija,

3) ime, prezime i potpis lica koja su izvršile uvid u dokumentaciju i datum uvida,

4) podatke o načinu čuvanja dokumentacije obveznika Zakona koji su dokumentaciju izradili.

Član 10.

Sadržaj iz člana 7. tačka 1) podtačka 3. ovog pravilnika obuhvaća popis poglavlja koja obuhvaća procjena ugroženosti.

Član 11.

(1) Opis lokacije iz člana 7. tačka 2) podtačka 1. ovog pravilnika obuhvaća:

1) opis lokacije građevine u kojoj se nalazi štíćeni objekat s tlocrtima objekata i perimetra, odnosno opis lokacije javne i druge površine,

2) opis okolnih građevina, površina i okoline (namjena, veličina, broj i frekvencija ljudi i vozila i dr.),

3) načini pristupa štíćenom objektu ili javnoj i drugoj površini s tlocrtima objekata i perimetra,

4) frekvencija saobraćaja radnim danom, vikendom, noću i

5) stanje kriminaliteta na području grada/općine gdje se objekat nalazi, prikazano kroz pregled krivičnih djela kod kojih su objekat napada obveznici Zakona.

(2) Osnovne karakteristike obuhvaćaju detaljni opis prostorne organiziranosti štíćenog objekta ili javne i druge površine, njihove namjene i veličine.

(3) Građevinske karakteristike objekta obuhvaćaju: nosivost konstrukcije, krova, izvedbe pregradnih zidova, stropova i podova, vrata i prozora, ostalih otvora (kanalizacije, ventilacije i drugih pogodnih za neovlašteni ulaz), te stanje izvedenih građevinskih elemenata, a građevinske karakteristike javne i druge površine obuhvaćaju: vrstu materijala (asfalt, zemljana podloga, travnata površina), nagib terena, postojeće elemente (stepenice, podvožnjaci, objekti) i drugo.

(4) Instalacije obuhvaćaju vrstu i stanje napajanja električnom energijom, starost, tip vođenja, smještaj razvodnih ormara, razvod telefonskih instalacija, tip vođenja, smještaj centrale, stanje i raspored ostalih instalacija (plin, voda, kanalizacija), te opis instalacija sa stanovišta sigurnosti i moguće sabotaze.

(5) Namjena štice objekta obuhvaća opću namjenu svrhe poslovanja ili boravka ljudi i prijevoznih sredstava, prikaz namjene pojedinih prostorija i prostora, broj radnih mjesta, rad sa strankama, njihova frekvencija, put kretanja lica i vrijednosti, način zaključavanja prostorija i drugo.

(6) Radni procesi obuhvaćaju popis i opis procesa i postupaka bitnih za poslovanje u objektu i za sigurnost objekta (način rada sa vrijednostima, način skladištenja, rad sa strankama, dostava i prihvat vrijednosti, količine), te na javnoj i drugoj površini, kao i onih koji se mogu smatrati nepravilnostima.

(7) Vrsta i visina vrijednosti i druge štice imovine u objektu ili na javnoj i drugoj površini definišu se zajedno sa predstavnicima investitora, kao i načini dostave i otpreme, način skladištenja, određivanje odgovornih lica, uočenih nepravilnosti i drugo.

(8) Organizacija sigurnosti obuhvaća podatke o načinu organizacije štice i vrijednosti u objektu ili na javnoj i drugoj površini kao što su:

1) fizička zaštita (vanjska usluga ili unutrašnja služba), njihovo radno vrijeme i način rada, smještaj, kontrola obilaska, intervencija i drugo,

2) tehnička zaštita (vrsta, servis, ispisi s uređaja dojava, pregled sistema) i

3) organizacijske mjere (obučenosť osoblja za korištenje opreme, uređaja i sistema, način ponašanja, zaduženja i odgovornosti).

(9) Stanje dokumentiranosti obuhvaća podatke o dokumentiranosti postojećih sistema zaštite.

(10) Prilikom izrade snimke postojećeg stanja potrebno je utvrditi i zabilježiti sve uočene sigurnosne nedostatke i propuste u objektu, od mjera tehničke zaštite do organizacionih

i drugih procesa, kao i pojedine kritične tačke objekta, od građevinskih do ostalih.

Član 12.

Analizom opasnosti iz člana 7. tačka 3) ovog pravilnika utvrđuje se i ocjenjuje stepen ili veličina rizika, te za svaki ugroženi objekt ili javnu i drugu površinu potrebno je procijeniti: 1) potencijalni način ugrožavanja (provala, razbojništvo, vandalizam, terorizam, sabotaza, pronevjera, interne krađe i sl.),

2) nosioce opasnosti (vanjski i unutrašnji faktori),

3) vjerovatnoću ugrožavanja,

4) vjerovatnoću odvrćanja, onemogućavanja, otežavanja ili otkrivanja počinioca uz postojeće mjere zaštite i

5) posljedice izvršenja krivičnih djela.

Član 13.

(1) Kvantifikacija procjene ugroženosti iz člana 7. tačka 4) ovog pravilnika je numerički prikaz nivoa rizika u štíćenom objektu ili na javnoj površini, a vrši se izračunavanjem stepena ugroženosti u skladu sa tabelom proračuna, koja se nalazi u Prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

(2) Stepenu ugroženosti određuje se u pet razreda rizika (vrlo visok rizik, visok rizik, povišen, podnošljiv i prihvatljiv rizik), koji spadaju u tri područja:

1) neprihvatljivo (povišen, visok i vrlo visok rizik) - nepoželjno stanje koje zahtijeva neodložno preduzimanje mjera za povećanje sigurnosti i smanjenje ugroženosti,

2) podnošljivo (stanje između prihvatljivog i neprihvatljivog, koje podrazumijeva primjenu dodatnih mjera smanjenja ugroženosti i/ili povećanja sigurnosti),

3) prihvatljivo (moguć događaj ili šteta, ali je vjerovatnoća događaja mala, a šteta nadoknadiva) - zahtijeva eventualno unapređenje i osavremenjivanje postojećih mjera zaštite.

(3) Ocjene faktora ugroženosti određuju kategoriju objekta, uz obavezne mjere zaštite propisane pojedinom kategorijom objekta u ovisnosti o ukupnoj vrijednosti kvantifikacije faktora ugroženosti i faktora sigurnosti, kao i koeficijenta težine, a projektom tehničke zaštite predviđjeće se i druge eventualne potrebne mjere zaštite u skladu sa Zakonom.

Član 14.

Grafički prilozii iz člana 7. tačka 6) ovog pravilnika obuhvaćaju tlocrtni prikaz objekta ili javne i druge površine sa ucrtanim bitnim elementima objekata, raspored prostora i prostorija, prilaza, ulaza/izlaza, kretanja i smještaja vrijednosti, kritičnim tačkama, oznakama postojeće zaštite i drugo.

Član 15.

Foto-dokumentacija iz člana 7. tačka 7) ovog pravilnika prilaže se za objekte i štíćene prostore javnih i drugih površina, a sadrži jasne i pregledne fotografije lokacije vanjskog dijela objekta ili prostora sa svih strana, pristupnih cesta, susjednih objekata, unutrašnjih prostorija, smještaja opreme i ostalih detalja koji su u funkciji određivanja nivoa rizika objekta ili prostora.

Član 16.

Zaključkom iz člana 7. tačka 8) ovog pravilnika opisno se sagledava stepen utvrđenog rizika i utvrđuju izvori ugrožavanja u objektu ili na javnoj i drugoj površini, a zaključak obavezno sadrži i prijedlog preventivnih aktivnosti u cilju postizanja prihvatljivog nivoa sigurnosti lica i imovine.

Član 17.

(1) Na osnovu podataka iz procjene ugroženosti i rezultata kvantifikacije, objekti obveznika Zakona kategoriraju se u skladu sa Zakonom u jednu od šest kategorija koje obuhvaćaju obavezne mjere zaštite:

1) I. kategorija - NAJVIŠI STEPEN ZAŠTITE (vrijednosti kvantifikacije faktora od 55 do 75), koji podrazumijeva:

1. fi zičku zaštitu s najmanje jednim nadzornim mjestom i sistemom veze sa pripadnicima fi zičkog osiguranja na objektu koji se osigurava,
2. ugradnju sistema video-nadzora kojim se pokriva unutrašnji dio i vanjski perimetar objekta,
3. ugradnju protivprovalnog i protivprepadnog sistema s dojavom na centralni dojavni sistem ovlaštenog privrednog društva,
4. ugradnju kontrole pristupa,
5. odgovarajući nivo zaštite od vanjskih upada u informacioni sistem,
6. zaštitu pojedinačnih vrijednosti,
7. obavezu distribucije gotovog novca - novčanica uz primjenu elektrohemijskog sistema zaštite, a kovanica i vrijednosti primjenom odgovarajuće mehaničke zaštite,
8. primjenu odgovarajućih mjera mehaničke zaštite u objektu,
9. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,
10. periodičnu provjeru osposobljenosti osoblja za rukovanje sistemima tehničke zaštite, te postupanja i ponašanja u slučajevima izvršenja krivičnih djela - minimalno dva puta godišnje,
11. periodičnu provjeru ispravnosti sistema tehničke zaštite u objektu od strane privrednog društva ovlaštenog za obavljanje djelatnosti tehničkog osiguranja, a najmanje jednom godišnje;

2) II. kategorija - VISOKI STEPEN ZAŠTITE (vrijednosti kvantifi katora od 45 do 54,9), koji podrazumijeva:

1. fi zičku zaštitu s najmanje jednim nadzornim mjestom i sistemom veze sa pripadnicima fi zičkog osiguranja na objektu koji se osigurava,
2. ugradnju sistema video-nadzora kojim se pokriva unutrašnji dio i vanjski perimetar objekta,
3. ugradnju protivprovalnog i protivprepadnog sistema sa dojavom na centralni dojavni sistem ovlaštenog privrednog društva,
4. ugradnju kontrole pristupa,
5. zaštitu pojedinačnih vrijednosti,
6. za institucije koje posluju gotovim novcem obavezu distribucije gotovog novca - novčanica uz primjenu elektrohemijskog sistema zaštite, a kovanica i vrijednosti primjenom odgovarajuće mehaničke zaštite,
7. primjenu odgovarajućih mjera mehaničke zaštite u objektu,
8. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,
9. periodičnu provjeru osposobljenosti zaposlenih za rukovanje sistemima tehničke zaštite, te postupanja i ponašanja u slučajevima izvršenja krivičnih djela - minimalno jednom godišnje i
10. periodičnu provjeru ispravnosti sistema tehničke zaštite u objektu od strane privrednog društva ovlaštenog za obavljanje djelatnosti tehničkog osiguranja, a najmanje jednom godišnje;

3) III. kategorija - VIŠI STEPEN ZAŠTITE (vrijednosti kvantifi katora od 35 do 44,9), koji podrazumijeva:

1. ugradnju sistema video-nadzora kojim se pokriva unutrašnji dio i vanjski perimetar objekta,
2. ugradnju protivprovalnog i/ili protivprepadnog sistema s dojavom na ovlašteno privredno društvo ili vlastitu službu osiguranja, 3. za institucije koje posluju gotovim novcem obavezu distribucije gotovog novca - novčanica uz primjenu elektrohemijskog sistema zaštite, a kovanica i vrijednosti primjenom odgovarajuće mehaničke zaštite,
4. primjenu odgovarajućih mjera mehaničke zaštite u objektu,
5. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,
6. periodičnu provjeru osposobljenosti zaposlenih za rukovanje sistemima tehničke zaštite, te postupanja i ponašanja u slučajevima izvršenja krivičnih djela - minimalno jednom godišnje i
7. periodičnu provjeru ispravnosti sistema tehničke zaštite u objektu od strane privrednog društva ovlaštenog za obavljanje djelatnosti tehničkog osiguranja, a najmanje jednom godišnje;

4) IV. kategorija - SREDNJI STEPEN ZAŠTITE (vrijednosti kvantifi katora od 25 do 34,9), koji podrazumijeva:

1. ugradnju sistema video-nadzora kojim se pokrivaju unutrašnji dio i vanjski ulazi u objekat,
2. ugradnju protivprovalnog i/ili protivprepadnog sistema s dojavom na ovlašteno privredno društvo ili vlastitu službu osiguranja,
3. primjenu odgovarajućih mjera mehaničke zaštite u objektu,
4. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,
5. periodičnu provjeru osposobljenosti zaposlenih za rukovanje sistemima tehničke zaštite, te postupanja i ponašanja u slučajevima počinjenja krivičnih djela - minimalno jednom u dvije godine i
6. periodičnu provjeru ispravnosti sistema tehničke zaštite u objektu od strane privrednog društva ovlaštenog za obavljanje djelatnosti tehničkog osiguranja, a najmanje jednom godišnje;

5) V. kategorija - NIŽI STEPEN ZAŠTITE (vrijednosti kvantifi katora od 20 do 24,9), koji podrazumijeva:

1. ugradnju sistema video-nadzora kojim se pokriva unutrašnji dio i vanjski ulaz u objekat,
2. primjenu mehaničke zaštite i protivprovalnog sistema sa zvučnom ili svjetlosnom signalizacijom neovlaštenog ulaska u šticeći prostor i istovremenom dojavom licu koje svojim unutrašnjim aktom odredi obveznik Zakona,
3. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,
4. periodičnu provjeru osposobljenosti zaposlenih za rukovanje sistemima tehničke zaštite,
5. postupanje i ponašanje u slučajevima učinjenih krivičnih djela - minimalno jednom u dvije godine;

6) VI. kategorija - MINIMUM ZAŠTITE (vrijednosti kvantifi katora od 0 do 19,9), koji podrazumijeva:

1. ugradnju protivprovalnog sistema sa zvučnom ili tihom dojavom licu koje svojim općim aktom odredi obveznik Zakona,

2. primjenu odgovarajućih mjera mehaničke zaštite u objektu, 3. izradu sigurnosnog plana postupanja i procedura u slučajevima pretpostavljenih incidentnih situacija,

4. periodičnu provjeru osposobljenosti zaposlenih za rukovanje sistemima tehničke zaštite i

5. postupanje i ponašanje u slučajevima počinjenja krivičnih djela - minimalno jednom u dvije godine.

(2) Svi sistemi tehničke zaštite za kategorije od I. do IV. imaju neprekidni nadzor komunikacijske veze centralnog dojavnog sistema upozorenja na koji su povezani obveznici Zakona.

Član 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: S/M-020-308/16

23. decembra 2016. godine

Banja Luka

Ministar,

Mr. Dragan Lukač, s.r.